ماه‌نامهٔ مهر و موم‌های مدیریت و مشاوره

(مقالهٔ نخست در صفحهٔ ۳)

مقاله‌ای که ۳ صفحه نیاز دارد

نویسنده: علی رضایی‌نژاد

چکیده: این مقاله می‌کوشد با زبانی ساده توضیح دهد که چرا برخی مقاله‌ها خیلی طولانی‌اند و چگونه می‌توان بدون از دست دادن مطلب، آن‌ها را کوتاه‌تر و خواناتر کرد.

مقاله‌ای که ۳ صفحه نیاز دارد، ۱۱ صفحه طول می‌کشد. این جمله‌ای است که بسیاری از ما در دانشگاه یاد گرفته‌ایم و هنوز هم با آن زندگی می‌کنیم. نویسنده می‌نشیند تا یک مطلب کوتاه و روشن بنویسد، اما کم‌کم هر پاراگراف یک پاراگراف دیگر را صدا می‌زند، هر صفحه یک صفحهٔ بعدی را به دنبال می‌آورد، و در پایان کسی می‌ماند که خودش هم نمی‌داند از کجا شروع کرده بود. این مقاله دربارهٔ همین وسوسه است.

چرا مقاله‌ها این‌قدر بلند می‌شوند؟

دلیل اصلی ساده است: ترس. نویسنده می‌ترسد چیزی مهم را جا بیندازد، پس همه‌چیز را می‌نویسد. می‌ترسد استادش بگوید «منبع ندارد» یا «کامل نیست»، پس هر جمله‌ای را با سه منبع پشتیبان می‌کند. می‌ترسد خواننده گیج شود، پس هر مفهوم را دو بار توضیح می‌دهد. نتیجه متنی است که نه برای خواننده لذت‌بخش است و نه برای نویسنده مفید. هیچ‌کس از خواندن یک مقالهٔ ۱۱ صفحه‌ای لذت نمی‌برد، حتی کسی که آن را نوشته است.

مشکل وقتی جدی‌تر می‌شود که بدانیم بیشتر خوانندگان علمی فقط دنبال یک چیز می‌گردند: پاسخ. آن‌ها نمی‌خواهند از اول تا آخر رمان بخوانند؛ می‌خواهند بدانند روش کار چه بوده، نتیجه چه شده و آیا می‌توان به آن اعتماد کرد یا نه. وقتی پاسخ را در صفحهٔ ۹ پیدا می‌کنند، بقیهٔ صفحه‌ها برایشان بی‌ارزش می‌شود. پس نویسنده‌ای که ۱۱ صفحه می‌نویسد، عملاً برای بیشتر مخاطبانش نوشته است.

قانون ۳ صفحه چگونه کار می‌کند

قانون ۳ صفحه ساده است. نه به این معنا که همه‌چیز باید در ۳ صفحه جا شود، بلکه به این معنا که هر بخش باید سهم مشخصی داشته باشد و از آن سهم فراتر نرود. مقدمه حداکثر ۱ صفحه، مرور پیشینه ۱ صفحه، و بخش اصلی، روش و نتیجه‌گیری روی هم ۱ صفحه. اگر چیزی از این سهم بیشتر شد، یا باید حذف شود یا به پیوست منتقل شود. این محدودیت ظالمانه به نظر می‌رسد، اما دقیقاً همین فشار است که ذهن را وادار می‌کند اولویت‌ها را مشخص کند.

بسیاری از نویسندگان تازه‌کار فکر می‌کنند کوتاه‌نویسی مهارت پایانی است؛ ابتدا باید همه‌چیز را گفت و بعد آن را خلاصه کرد. اما تجربه خلاف این را نشان می‌دهد. کسی که از ابتدا با محدودیت می‌نویسد، مجبور است تصمیم بگیرد چه چیزی مهم است و چه چیزی حاشیه. این تصمیم‌گیری دشوار است، اما دقیقاً همان کاری است که یک نویسندهٔ حرفه‌ای انجام می‌دهد. او از همان ابتدا می‌داند که خواننده‌اش وقت زیادی ندارد و باید برای هر کلمه‌ای که می‌نویسد، دلیل داشته باشد.

سه گام برای کوتاه‌نویسی

نخستین گام، نوشتن یک جملهٔ واحد است که هدف اصلی مقاله را بیان کند. نه چکیده، نه مقدمه، بلکه یک جمله که اگر خواننده فقط همین را بخواند، بداند چرا این مقاله نوشته شده است. بسیاری از نویسندگان هرگز این جمله را ننویسند و همان‌جا مشکل شروع می‌شود. گام دوم حذف بی‌رحمانه است. هر پاراگراف را بخوانید و از خود بپرسید: اگر این را حذف کنم، چه چیزی از دست می‌رود؟ اگر پاسخ «هیچ» یا «خیلی کم» است، آن پاراگراف باید برود، حتی اگر نویسنده عاشق آن باشد.

گام سوم سخت‌ترین است: تقسیم‌بندی. بخش‌هایی که بیش از ۲ صفحه شده‌اند را به دو یا سه بخش کوچک‌تر تقسیم کنید و برای هر کدام یک عنوان روشن بگذارید. عنوان‌ها خودشان ساختار مقاله را روشن می‌کنند و خواننده می‌تواند بدون خواندن متن، مسیر استدلال را دنبال کند. اگر عنوان‌ها به تنهایی معنا ندارند، یعنی بخش‌ها هم معنا ندارند.

چه زمانی می‌توان از قانون عبور کرد

البته همه مقاله‌ها را نمی‌توان در ۳ صفحه جا داد. مقاله‌های مروری، گزارش‌های میدانی و متن‌های فلسفی طبیعتاً بلندتر هستند و تلاش برای فشرده کردن بیش از حد آن‌ها می‌تواند به ضرر کیفیت تمام شود. اما حتی در این موارد هم، قانون ۳ صفحه به عنوان یک هدف مفید عمل می‌کند. اگر نتوانید ایده اصلی خود را در ۳ صفحه توضیح دهید، احتمال زیاد این است که هنوز خودتان هم آن را به‌خوبی نفهمیده‌اید.

در نهایت، کوتاه‌نویسی مهارت فکر کردن است. وقتی مجبور می‌شوید از هر کلمه دفاع کنید، ناچار می‌شوید بفهمید کدام کلمه‌ها واقعاً لازم‌اند و کدام‌ها فقط برای پر کردن صفحه آمده‌اند. نتیجه نه‌تنها خواندنی‌تر است، بلکه نویسنده را هم وادار می‌کند که درست‌تر بیندیشد. و شاید همین، مهم‌ترین دلیل برای نوشتن کوتاه باشد.

شهرداری ۲۰ هزار تن زباله خشک را در ۱۸ ماه جدا کرد

طرح تفکیک از مبدأ در ۹ منطقه شهر اجرا شد و ۶۰ درصد خانوارها در آن مشارکت کردند

گزارش از: مهسا رادمنش

شهرداری ارغوان‌دشت اعلام کرد که در ۱۸ ماه اجرای طرح تفکیک زباله خشک از تر در ۹ منطقه از ۱۴ منطقه شهر، حدود ۲۰ هزار تن زباله خشک جدا و به مراکز بازیافت منتقل شده است. به گفته مسئولان، این میزان معادل کاهش ۱۱ درصدی زباله‌های دفن‌شده در مقایسه با سال پیش از آن است. طرح از مهر ۱۴۰۱ آغاز شد و نخست در مناطق ۱، ۳ و ۷ اجرا شد. سپس مناطق ۲، ۵، ۸، ۱۰ و ۱۲ به آن پیوستند. مناطق ۴، ۶، ۹، ۱۱ و ۱۳ هنوز وارد طرح نشده‌اند.

به گفته مسئولان، ۶۰ درصد خانوارهای ساکن مناطق اجرایی در طرح مشارکت کرده‌اند. این رقم بر اساس تعداد کیسه‌های زباله خشکی که از این مناطق جمع‌آوری شده محاسبه شده است. در ابتدای طرح، مشارکت تنها ۳۵ درصد بود و به‌تدریج با افزایش آگاهی‌رسانی و توزیع رایگان کیسه‌های ویژه به ۶۰ درصد رسید. شهرداری اعلام کرده است که هدف رسیدن به ۷۵ درصد تا پایان سال ۱۴۰۳ است.

در همین مدت، ۱۲ کارگاه آموزشی برای ۴۸۰ سرپرست خانوار و ۳۶ جلسه توجیهی برای مدیران ساختمان‌های مسکونی برگزار شده است. همچنین ۱۵۰ دستگاه سطل رنگی در معابر عمومی نصب شده است. با این حال، گزارش‌ها از مشکلاتی در برخی مناطق حکایت دارد. در منطقه ۱۰، که بیشترین میزان مشارکت را داشته، ۱۲ درصد کیسه‌های جمع‌آوری‌شده به‌اشتباه حاوی زباله تر بوده‌اند. در منطقه ۳ نیز ۹ درصد کیسه‌ها پس از جدا شدن پاره شده‌اند.

مهندس پرستو کاوه‌نیا، مدیرعامل سازمان پسماند شهرداری، گفت: «آموزش تنها نیمی از کار است. مردم باید ببینند که زحمتشان به جایی می‌رسد.» به همین دلیل، قرار است از ۱۵ آبان ۱۲ خودروی جمع‌آوری مجزا به ناوگان اضافه شود. او افزود که ۳ کارخانه بازیافت در شهرک صنعتی نیلگون با ظرفیت روزانه ۴۰۰ تن آماده دریافت این مواد هستند.

با وجود این، برخی شهروندان از کمبود جایگاه‌های تحویل گلایه دارند. فرهاد نیک‌پی، ساکن منطقه ۷، گفت که نزدیک‌ترین جایگاه به خانه‌اش ۲ کیلومتر فاصله دارد و برای همسایگان سالمند عملاً غیرممکن است. شهرداری پاسخ داده که ۱۴ جایگاه دیگر تا پایان آذر نصب می‌شود و برای سالمندان، خدمت درب‌به‌درب در دست بررسی است.

۲۰ هزار تن زباله خشک در ۱۸ ماه جدا ش